

D E C I Z I E

29 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit  
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul:

Judecătorii:

Valeriu Doagă

Ala Cobăneanu

Sveatoslav Moldovan

Liliana Catan

Vera Macinskaia

examinînd, fără citarea părților, recursul declarat de Ganea Iulia, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Iuliei Ganea împotriva ÎM „GEMINI CLOTHING LIMITED” SRL cu privire la încasarea salariului mediu pentru absența forțată de la muncă și repararea prejudiciului pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă, împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 27 februarie 2014, prin care a fost admis apelul declarat de ÎM „GEMINI CLOTHING LIMITED” SRL, casată integral hotărîrea Judecătoriei Șoldănești din 23 iulie 2013 și pronunțată o nouă hotărîre prin care acțiunea civilă a fost integral respinsă,

c o n s t a t ă

La 14 martie 2013, Iulia Ganea a depus o cerere de chemare în judecată împotriva ÎM „GEMINI CLOTHING LIMITED” SRL cu privire la încasarea salariului mediu pentru absența forțată de la muncă și repararea prejudiciului pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă.

În motivarea acțiunii reclamanta Iulia Ganea a indicat că prin hotărîrea Judecătoriei Șoldănești din 27 iulie 2011, a fost anulat pct. 1 din ordinul nr. 116 din 03 aprilie 2009, din 09 aprilie 2009 și din 08 aprilie 2009, privind concedierea sa din funcție. A fost restabilită la locul de muncă în calitate de termofinisor la ÎM „GEMINI CLOTHING LIMITED” SRL. A fost radiat din carnetul de muncă înscrierea cu nr. 5 din 08 martie 2009 privind eliberarea ei din funcție în legătură cu absența nemotivată de la serviciu. A fost încasat din contul ÎM „GEMINI CLOTHING LIMITED” SRL în beneficiul ei salariul mediu pentru absența forțată de la muncă pentru perioada din 03 aprilie 2009 – 27 iulie 2011, în mărime de 41 740,51 lei și suma de 2000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Menționează reclamanta că potrivit hotărîrii Judecătoriei Șoldănești din 27 iulie 2011, aceasta urma să fie executată imediat, adică trebuia să fie restabilită la locul de

muncă la 28 iulie 2011, însă administrația ÎM „GEMINI CLOTHING LIMITED” SRL i-a refuzat categoric.

Declară Ganea Iulia că în baza titlului executoriu nr. 2-237/11 din 27 iulie 2011, executorul judecătoresc Bedros Pavel, la 28 iulie 2011, a intentat procedura de executare privind restabilirea ei în funcția de termofinisor la ÎM „GEMINI CLOTHING LIMITED” SRL.

Afirmă reclamanta că abia la 09 iulie 2012, după ce Curtea Supremă de Justiție prin decizia sa din 07 iunie 2012 a menținut hotărîrea Judecătoriei Șoldănești din 27 iulie 2011, executorul judecătoresc i-a adus la cunoștință ordinul nr. 401 din 08 august 2011, potrivit căruia precum că pîrîtul a restabilit-o la lucru.

Invocă Ganea Iulia că la 29 iulie 2012, executorul judecătoresc Pavel Bedros a întocmit o încheiere privind încasarea de la debitor a cheltuielilor de executare a documentului executoriu nr. 2-237/11 din 27 iulie 2011, în sumă de 4443,70 lei, iar la 30 august 2012 a emis o încheiere de încetare a procedurii de executare nr. 124-327/1, în legătură că obligația a fost stinsă.

Indică reclamanta că deși executorul judecătoresc a încetat procedura de executare a documentului executoriu nr. 2-237/11 din 27 iulie 2011, ea pînă la momentul de față nu a fost restabilită la locul de muncă dat fiind faptul că ordinul sus-vizat este fals.

Consideră Ganea Iulia că prin neexecutarea de către ÎM „GEMINI CLOTHING LIMITED” SRL a hotărîrii Judecătoriei Șoldănești din 27 iulie 2011, privind restabilirea ei la locul de muncă, pîrîtul urmează să-i achite salariul pentru absența forțată de la lucru.

Mai mult decît atît, declară reclamanta că prin prisma art. 90 alin. (2) lit. a) Codul muncii, pîrîtul urmează să-i achite despăgubire pentru întreaga perioadă pentru absența forțată de la muncă.

Cere Ganea Iulia să fie integral admisă acțiunea, să fie încasat din contul ÎM „GEMINI CLOTHING LIMITED” SRL în beneficiul său prejudiciul pentru perioadă absenței forțate de la muncă pentru 590 de zile, începînd cu 27 iulie 2011, pînă la data pronunțării hotărîrii judecătorești și salariul mediu pe țară pentru absența forțată de la lucru pentru perioada 08 august 2011 – 03 octombrie 2012.

Prin hotărîrea Judecătoriei Șoldănești din 23 iulie 2013, a fost încasat din contul ÎM „GEMINI CLOTHING LIMITED” SRL în beneficiul Iuliei Ganea prejudiciul pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă pentru de 720 de zile în mărime de 48 974,40 lei și în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1469,22 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 28 august 2013, a fost restituită cererea de apel depusă de Vitalie Caldîba, acționînd în interesele ÎM „GEMINI CLOTHING LIMITED” SRL, (în baza mandatului seria MA nr. 0329831 din 05 iunie 2013), cu toate înscrisurile anexate la aceasta.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16 octombrie 2013, a fost admis recursul declarat de Vitalie Caldîba, acționînd în interesele ÎM „GEMINI CLOTHING LIMITED” SRL, casată încheierea Curții de Apel Bălți din 28 august 2013 și restituită pricina spre rejudecare în instanța de apel pentru judecarea apelului.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 28 octombrie 2013, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Vitalie Caldîba, acționînd în interesele ÎM „GEMINI

CLOTHING LIMITED” SRL, acordându-i apelantului termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 27 februarie 2014, a fost admis apelul declarat de ÎM „GEMINI CLOTHING LIMITED” SRL, casată integral hotărîrea Judecătorei Șoldănești din 23 iulie 2013 și pronunțată o nouă hotărîre prin care acțiunea civilă a fost integral respinsă.

La 29 aprilie 2014, Ganea Iulia a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 27 februarie 2014 cu menținerea hotărîrii Judecătorei Șoldănești din 23 iulie 2013.

În motivarea recursului Ganea Iulia a invocat că nu este de acord cu decizia recurată, deoarece instanța de apel nu a elucidat pe deplin toate circumstanțele pricinii, concluziile acesteia vin în contradicție cu circumstanțele pricinii, fapt ce a adus la aplicarea eronată a normelor de drept material.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) și alin. (2) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei contestate a fost expediată recurentei la 21 martie 2014, fapt ce se confirmă prin scrisoarea instanței de apel nr. 6258 și recepționată de către aceasta la 28 martie 2014 (f. d. 141, 143).

Astfel, instanța de recurs consideră că Ganea Iulia s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen (f.d. 146).

Prin încheierea completului din 3 judecători ai Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 23 iulie 2014, a fost considerat admisibil recursul declarat de Ganea Iulia și transmis în completul din 5 judecători ai Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, spre examinarea fondului recursului.

Conform art. 441 CPC, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Potrivit art. 442 alin. (1) și alin. (2) CPC, judecînd recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărîrii atacate, fără a administra noi dovezi. Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Prin prisma art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Examinînd legalitatea actului de dispoziție atacat, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs și a materialelor din dosar, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ganea Iulia este întemeiat și urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din materialele cauzei rezultă că recurenta-reclamant Ganea Iulia s-a adresat cu prezenta acțiune civilă, solicitând încasarea din contul ÎM „GEMINI CLOTHING LIMITED” SRL în beneficiul său, în temeiul art. 90 alin. (2) lit. a) din Codul muncii, prejudiciul pentru perioadă absenței forțate de la muncă pentru 590 de zile, începând cu 27 iulie 2011, pînă la data pronunțării hotărîrii judecătorești și salariul mediu pe țară pentru absența forțată de la lucru pentru perioada 08 august 2011 – 03 octombrie 2012.

Astfel, rezultă că Ganea Iulia a invocat în prezenta cerere de chemare în judecată două pretenții.

Totodată, instanța de recurs ține să menționeze că prin hotărîrea Judecătoriei Șoldănești din 27 iulie 2011, (care a fost menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 07 iunie 2012) , a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de procurorul r-l Șoldănești în interesele pensionarei Ganea Iulia. A fost anulat pct. 1 din ordinul nr. 116 din 03 aprilie 2009, din 09 aprilie 2009 și din 08 aprilie 2009 privind concedierea Iuliei Ganea din funcție. A fost restabilită Ganea Iulia la locul de muncă în calitate de termofinisor la ÎM „GEMINI CLOTHING LIMITED” SRL. A fost radiată din carnetul de muncă înscrierea cu nr. 5 din 08 martie 2009, privind eliberarea Iuliei Ganea din funcție în legătură cu absența nemotivată de la serviciu. A fost încasat din contul ÎM „GEMINI CLOTHING LIMITED” SRL în beneficiul Iuliei Ganea salariul mediu pentru absența forțată de la muncă pentru perioada din 03 aprilie 2009 – 27 iulie 2011, în mărime de 41 740, 51 lei și suma de 2000 lei cu titlu de prejudiciu moral (f.d. 6, 10-12).

Prin încheierea executorului judecătoresc Bedros Pavel nr. BP-124-327/1/11 din 28 iulie 2011, a fost intentată procedura de executare a titlului executoriu nr.2-237/11 din 27 iulie 2011, eliberat de Judecătoria Șoldănești, privind repunerea Iuliei Ganea în funcția de termofinisor la ÎM „GEMINI CLOTHING LIMITED” SRL (f.d. 19 verso).

Iar, la 28 iulie 2011, executorul judecătoresc Bedros Pavel a expediat în adresa debitorului ÎM „GEMINI CLOTHING LIMITED” SRL încheierea de intentare a procedurii de executare nr. BP-124-327/1/11 și copia titlului executoriu nr. 2-237/11 din 27 iulie 2011, eliberat de Judecătoria Șoldănești, întru executarea acestuia (f.d. 19).

La 08 august 2011, intimatul ÎM „GEMINI CLOTHING LIMITED” SRL a emis ordinul nr. 401, potrivit căruia recurenta Ganea Iulia a fost angajată în calitate de termofinisor, începînd cu 08 august 2011 (f.d. 28).

La 09 iulie 2012, executorul judecătoresc Bedros Pavel a adus, sub semnătură, la cunoștința Iuliei Ganea despre ordinul nr. 401 din 08 august 2011 (f.d. 15).

Prin încheierea executorului judecătoresc Bedros Pavel nr. 124-327/1 din 30 august 2012, a fost încetată procedura de executare a titlului executoriu nr. 2-237/11 din 27 iulie 2011, eliberat de Judecătoria Șoldănești în temeiul art. 83 lit. a) din Codul executare, în legătură că obligația a fost stinsă (f.d. 20 verso).

Potrivit certificatului, anexat la materialele cauzei, intimatul ÎM „GEMINI CLOTHING LIMITED” SRL a adus la cunoștința recurentului precum că prin ordinul nr. 401 din 08 august 2011, este angajată la întreprinderea dată și a fost invitată pentru data de 03 octombrie 2012, ora 10.00, pentru a fi clarificate motivele neprezentării acesteia la serviciu (f.d. 17).

La 03 octombrie 2012, recurenta Ganea Iulia a depus o cerere la ÎM „GEMINI CLOTHING LIMITED” SRL de demisie din propria inițiativă (f.d. 29).

Conform art. 118 alin. (3) CPC, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească, pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Potrivit art. 239 CPC, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.

În conformitate cu dispozițiile art. 240 alin. (3) CPC, instanța judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

Or, prin prisma art. 373 alin. (1) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în prima instanță.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel, pronunțînd o nouă hotărîre nu s-a expus de fapt asupra pretențiilor invocate de reclamantă în cererea de chemare în judecată, neelucidînd în așa mod toate circumstanțele pricinii, fapt ce a adus la pronunțarea unei hotărîri judecătorești nelegale și neîntemeiate.

Astfel, reieșind din prima pretenție invocată de către Ganea Iulia în cererea de chemare în judecată privind încasarea din contul ÎM „GEMINI CLOTHING LIMITED” SRL în beneficiul său, în temeiul art. 90 alin. (2) lit. a) din Codul muncii, prejudiciul pentru perioadă absenței forțate de la muncă pentru 590 de zile, începînd cu 27 iulie 2011, pînă la data pronunțării hotărîrii judecătorești, instanța de apel trebuia să stabilească următorul fapt: - dacă a fost executată pe deplin hotărîrea Judecătoriei Șoldănești din 27 iulie 2011, deoarece pe lîngă faptul că Ganea Iulia a fost restabilită la locul de muncă în calitate de termofinisor la ÎM „GEMINI CLOTHING LIMITED” SRL, instanța de judecată a încasat din contul intimatului în beneficiul recurente și salariul mediu pentru absența forțată de la muncă pentru perioada din 03 aprilie 2009 – 27 iulie 2011, în mărime de 41 740, 51 lei și suma de 2000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

În situația în care hotărîrea Judecătoriei Șoldănești din 27 iulie 2011, (de unde rezultă prezentul litigiu), a devenit irevocabilă, atunci instanța de judecată urma să înceteze procesul pe acest capăt de cerere în conformitate cu prevederile art. 265 CPC.

Referitor la al doilea capăt de cerere privind încasarea din contul ÎM „GEMINI CLOTHING LIMITED” SRL în beneficiul Iuliei Ganea a salariului mediu pe țară pentru absența forțată de la lucru pentru perioada 08 august 2011 – 03 octombrie 2012, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel urma să verifice dacă intimatul ÎM „GEMINI CLOTHING LIMITED” SRL, restabilind recurenta la locul de muncă prin ordinul nr. 401 din 08 august 2011 și ulterior concediind-o pe acesta la 03 octombrie 2012, în baza cererii personale, i-a achitat salariul și toate plățile corespunzătoare pentru perioada 08 august 2011 – 03 octombrie 2012.

Instanța de recurs reiterează că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, prezumă dreptul la o hotărîre și a deciziei motivate. Motivarea este o parte a hotărîrii în care instanța judecătorească în mod obligatoriu își expune concluziile formulate în privința cauzei deferite spre soluționare.

Potrivit unei jurisprudențe constante degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărîri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărîri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și, argumentelor invocate de către părți întru admiterea sau respingerea acestora (cauza *Garcia Ruiz vs. Spania*, hotărîrea din 21 ianuarie 1999).

Se reține că actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți (principiul nr. 6 al Recomandării nr. R (84)5 privind principiile de procedură civilă menite pentru ameliorarea funcționării justiției, adoptată la 28 februarie 1984 de Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei), ceea ce la cazul prezentei spețe este lipsă.

Prin urmare, prin emiterea unei hotărîri superficiale, recurenteii Ganea Iulia i s-a lezat dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6 al CEDO, prerogativă care prezumă dreptul la o hotărîre motivată, instanța de apel la emiterea unei noi hotărîri era obligată să se expună asupra tuturor pretențiilor invocate de către aceasta în cererea de chemare în judecată.

Or, principiul procesului echitabil reclamă că hotărîrea să fie motivată, justițiabilul avînd posibilitatea să cunoască motivele care l-au făcut pe judecător să adopte una sau altă soluție și să le conteste dacă sistemul prevedea o cale de atac împotriva acestei hotărîri, lipsa motivării unei decizii judiciare, punînd în pericol dreptul la un proces echitabil (cauza *Kaufman vs. Belgia*, 1986).

Prin urmare, instanțele judecătorești sunt obligate să-și motiveze soluțiile și concluziile, să furnizeze toate răspunsurile la întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului și necesită un răspuns special în hotărîre.

În cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6§1 din CEDO (cauza *Hiro Balani vs. Spania*, 1994).

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că s-a constatat o eroare judiciară, care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral decizia instanței de apel și de a restitui prezenta pricină civilă la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecători.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate mai sus, pronunțînd o hotărîre legală și întemeiată, respectînd dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu prevederile art. 442, art. 444, art. 445 alin. (1) lit. c) și alin. (3) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admite recursul declarat de Ganea Iulia.

Se casează integral decizia Curții de Apel Bălți din 27 februarie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Iuliei Ganea împotriva ÎM „GEMINI CLOTHING LIMITED” SRL cu privire la încasarea salariului mediu pentru absența forțată de la muncă și repararea prejudiciului pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Sveatoslav Moldovan

Liliana Catan

Vera Macinskaia